

מקורות

1. שו"ע אורח חיים סימן תקנט

(ד) אין אומרים תחנון (ולא סליחות) (הגהות אשירי) בט"ב ואין נופלים על פניהם משום דמקרי מועד: הגה וקורין בתורה כי תוליד בנים ומפטירין בירמיה אסוף אסיפם וכל הקדישים שאומרים אחר איכה עד שיוצאים למחר מב"ה אין אומרים תתקבל ואין אומרים אל ארך אפים (טור)

2. דברים פרק כח

(מז) תחת אשר לא עבדת את אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל: (מח) ועבדת את אייך אשר ישלחנו בך ברעב ובצמא ובעירום ובחסר כל ונתן על ברכל על צוארך עד השמידו אתך: (מט) ישא יי עליך גוי מרחק מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא תשמע לשונו: (נ) גוי עז פנים אשר לא ישא פנים לזקן ונער לא יחן: (נא) ואכל פרי בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך אשר לא ישאיר לך דגן תירוש ויצהר שגר אלפיך ועשתרת צאנך עד האבדו אתך: (נב) והצר לך בכל שערך עד דת חמתך הגבהת והבצרות אשר אתה בטח בהן בכל ארצך והצר לך בכל שערך בכל ארצך אשר נתן אלקיך לך: (נג) ואכלת פרי בטונך בשר בנך ובנתיך אשר נתן לך אלקיך במצור ובמצוק אשר יציק לך אייך: (נד) האיש הרך בך והענג מאד תרע עינו באחיו ובאשת חיקו וביתר בניו אשר יותיר: (נה) מתת לאחד מהם מבשר בניו אשר יאכל מבלי השאיר לו כל במצור ובמצוק אשר יציק לך אייך בכל שערך: (נו) הרפה בך והענגה אשר לא נסתה כף רגלה הצג על הארץ מהתענג ומרך תרע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה:

3. מסכת סנהדרין דף קד/ב

בכה תבכה בלילה שתי בכיות הללו למה אמר רבה אמר רבי יוחנן אחד על מקדש ראשון ואחד על מקדש שני בלילה על עסקי לילה שנאמר ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא אמר רבה אמר רבי יוחנן אותו (היום) [הלילה] ליל תשעה באב היה אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל אתם בכיתם בכיה של חנם ואני אקבע לכם בכיה לדורות

4. ספר איכה פרק א

גלתה יהודה מעני ומרב עבדה היא ישבה בגוים לא מצאה מנוח כל רדפיה השיגוה בין המצרים:

מדרש רבה איכה פרשה א פסקה כט

כל רודפיה השיגוה בין המצרים ביומין דעקא משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב

שו"ע אורח חיים סימן תקנא

(יז) טוב ליזהר מלומר שהחיינו בין המצרים על פרי או על מלבוש אבל על פדיון הבן אומר ולא יחמיץ המצוה (וכן בפרי שלא ימצא אחר ט' באב מותר לברך ולאכלו בין המצרים) (בנימין זאב סי' קס"ג ותשובת מהרי"ל):
(יח) צריך ליזהר מי"ז בתמוז עד ט' באב שלא לילך יחידי מד' שעות עד ט' שעות (משום שבהם קטב מרירי שולט) ולא יכו התלמידים בימים ההם:

5. רמב"ם יד החזקה - הלכות תעניות פרק ה

ושבעה עשר בתמוז וחמשה דברים אירעו בו נשתברו הלוחות ובטל התמיד מבית ראשון והובקעה ירושלם בחורבן שני ושרף אפוסטמוס הרשע את התורה והעמיד צלם בהיכל

6. ספר קהלת פרק ז

(א) טוב שם משמן טוב יום המנות מיום הולדו:

7. מדרש רבה בראשית פרשה יט פסקה ט

ויגרש את האדם קוננתי עליו איכה שנאמר ויקרא ה' אלקים אל האדם ויאמר לו איכה-- איכה כתיב אף בניו הכנסתים לא"י וצויתים ועברו על הצווי דנתי אותם בשלוחין ובגרשין וקוננתי עליהם איכה הכנסתים לא"י שנאמר (ירמיה ב) ואביא אתכם אל ארץ הכרמל צויתים שנאמר (שמות כו) ואתה תצוה את בני ישראל עברו על צווי שנאמר (דניאל ט) וכל ישראל עברו תורתך דנתי אותם בשלוחין שנאמר (ירמיה ט"ז) שלח מעל פני ויצאו דנתי אותם בגרשין שנאמר (הושע ח) מביתי אגרשם קוננתי עליהם איכה שנאמר (איכה א) איכה ישבה:

8. רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק ה

(א) רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו הוא שכתוב בתורה הן האדם היה כאחד למנו לדעת טוב ורע כלומר הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו בדעתו ובמחשבתו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ ואין מ' שיעכב בידו מלעשות הטוב או הרע וכיון שכן הוא פן ישלח ידו:

9. מסכת גיטין דף נה/ב

אמר רבי יוחנן מאי דכתיב אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא אשקא דריספק חרוב ביתר אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים דההוא גברא דרחמיה קמצא ובעל דבביה בר קמצא עבד סעודתא אמר ליה לשמעיה זיל אייתי לי קמצא אזל אייתי ליה בר קמצא אתא אשכחיה דהוה יתיב אמר ליה מכדי ההוא גברא בעל דבבא דההוא גברא הוא מאי בעית הכא קום פוק אמר ליה הואיל ואתאי שבקן ויהיבנא לך דמי מה דאכילנא ושתינא אמר ליה לא אמר ליה יהיבנא לך דמי פלגא דסעודתיך אמר ליה לא אמר ליה יהיבנא לך דמי כולה סעודתיך אמר ליה לא נקטיה בידיה ואוקמיה ואפקיה אמר הואיל והווי יתיב רבנן ולא מחו ביה שמע מינה קא ניחא להו איזיל איכול בהו קורצא בי מלכא אזל אמר ליה לקיסר מרדו בך יהודאי אמר ליה מי יימר אמר ליה שדר להו קורבנא חזית אי מקרבין ליה אזל שדר בידיה עגלא תלתא בהדי דקאתי שדא ביה מומא בניב שפתים ואמרי לה בדוקין שבעין דוכתא דלדידן הוה מומא ולדידהו לאו מומא הוא סבור רבנן לקרוביה משום שלום מלכות אמר להו רבי זכריה בן אבוקולס יאמרו בעלי מומין קריבין לגבי מזבח סבור למיקטליה דלא ליזיל ולימא אמר להו רבי זכריה יאמרו מטיל מום בקדשים יהרג אמר רבי יוחנן ענוותנותו של רבי זכריה בן אבוקולס החריבה את ביתנו ושרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו

10. מסכת עירובין דף לח/א

הכי קאמרי ליה רבנן לרבי אליעזר אי אתה מודה שאין מערבין ליום אחד חציו וחציו לדרום אמר להן אבל כשם שאין מערבין ליום אחד חציו לדרום וחציו לצפון כך אין מערבין לשני ימים יום אחד למזרח ויום אחד למערב ורבי אליעזר התם קדושה אחת הכא שתי קדושות אמר להן רבי אליעזר אי אתם מודים שאם עירב ברגליו ביום ראשון מערב ברגליו ביום שני נאכל עירובו ביום ראשון אין יוצא עליו ביום שני אמרו לו אבל הא לאיי שתי קדושות הן ורבנן ספוקי מספקא להו והכא לחומרא והכא לחומרא אמרו לו לרבי אליעזר אי אתה מודה שאין מערבין בתחילה מיום טוב לשבת אמר להן אבל הא לאיי קדושה אחת היא

רש"י: אבל - אמת, כמו אבל שרה ומתרגם קושטא (בראשית יז)

11. מסכת סנהדרין דף עה/א

מיום שחרב בית המקדש ניטלה טעם ביאה וניתנה לעוברי עבירה שנאמר מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם:

תוספתא מסכת סוטה פרק טו מיום שחרב בית המקדש אין יום שאין בו קללה ולא ירד טל לברכה וניטל טעם פירות

מסכת ברכות דף לב/ב

אמר רבי אלעזר מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים שנאמר ואתה קח לך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר ברזל בינך ובין העיר:

מסכת ברכות דף נט/א

מיום שחרב בית המקדש לא נראית רקיע בטהרתה

12. מסכת יומא דף נד/ב

אמר ריש לקיש בשעה שנכנסו נכרים להיכל ראו כרובים המעורין זה בזה הוציאון לשוק ואמרו ישראל הללו שברכתן ברכה וקללתן קללה יעסקו בדברים הללו מיד הזילום שנאמר כל מכבדיה הזילוה כי ראו ערותה:

13. מסכת מועד קטן דף כז/ב

ואמר רבי יהודה אמר רב כל המתקשה על מתו יותר מדאי על מת אחר הוא בוכה ההיא איתתא דהות בשיבבותיה דרב הונא הוו לה שבעה בני מת חד מינייהו הוות קא בכיא ביתירתא עליה שלח לה רב הונא לא תעבדי הכי לא אשגחה ביה שלח לה אי צייתת מוטב ואי לא צבית זוזדתא לאידך מית ומיתו כולוהו לסוף אמר לה תימוש זוזדתא לנפשיך ומיתא

14. מסכת ברכות דף ה/ב

רבי אלעזר חלש על לגביה רבי יוחנן חזא דהוה קא גני בבית אפל גלייה לדרעיה ונפל נהורא חזייה דהוה קא בכי רבי אלעזר אמר ליה אמאי קא בכית אי משום תורה דלא אפשר שנינו אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים ואי משום מזוני לא כל אדם זוכה לשתי שלחנות ואי משום בני דין גרמא דעשיראה ביר אמר ליה להאי שופרא דבלי בעפרא קא בכינא אמר ליה על דא ודאי קא בכית ובכו תרוייהו אדהכי והכי אמר ליה חביבין עליך יסורין אמר ליה לא הן ולא שכרן אמר ליה הב לי ירך ירב ליה ידיה ואוקמיה

15. ויקרא פרק יט (ל) אֶת שַׁבַּת־תִּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִירָאוּ אֲנִי יי:**מסכת יבמות דף ו/א**

את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו למה לי מיבעי ליה לכדתניא יכול יתיירא אדם ממקדש תלמוד לומר את שבתותי תשמורו ואת מקדשי תיראו נאמרה שמירה בשבת ונאמרה מורא במקדש מה שמירה האמורה בשבת לא משבת אתה מתיירא אלא ממי שהזהיר על השבת אף מורא האמורה במקדש לא ממקדש אתה מתיירא אלא ממי שהזהיר על המקדש

16. שמות פרק לג

(ד) וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּתְּאֲבָלוּ וְלֹא שָׁתוּ אִישׁ עֲדֵיו עָלָיו: (ה) וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה אֲמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּם עִם קִשָּׁה עֶרְכָּךְ רָגַע אֶחָד אֶעֱלֶה בְּקִרְבְּךָ וְכָלִיתִיךָ וְעַתָּה הוֹרֵד עֲדִיךָ מֵעֲלֶיךָ וְאִדְעָה מֶה אֶעֱשֶׂה לָּךְ: (ו) וַיִּתְּנָצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדֵיהֶם מִהָרָב: